

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

До 35-річчя кафедри культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах наукового товариства “Афіна”
кафедри культурології**

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної
інтеграції людства у XXI століття”*

15-17 листопада 2006 року

Випуск 5

Заснований в 2000 році

Рівне – 2007

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

Виткалов В.Г. - **Головний редактор:**
- кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор (Одеса);
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент, куратор студентського наукового товариства „Афіна” РДГУ;
Дем’янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Жилуок С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Кралуок П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”;
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор НУ ім.В.Стефаніка (Івано-Франківськ);
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор (ХДАК);
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ, Заслужений діяч науки і техніки України;
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Уланова С.І. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ.

Арцишевський Р.А. - **Рецензенти:**
- доктор філософських наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., Граб О.В.**

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 29.12.2005 р.).

Відповідальність за достовірність представленого матеріалу, а також за точність наведених цитат, імен, дат тощо несуть автори. Редакція залишає за собою право корегувати матеріали. Рукописи не рецензуються й авторам не повертаються. Редакція може й не поділяти точку зору авторів.

надають йому ваги.

Особливу роль комунікативне жестикулювання відіграє в педагогічному спілкуванні. Точність рухів та жестів вельми важлива для вчителя, надто коли вони виступають як семантичні рухи: приміром, „зупинися”, „так”, „ні”, „прошу вас”, „тихіше”. Ці рухи нерідко взаємодіють зі словами, а іноді повністю замінюють їх. Опанування культурою жестикулювання вимагає відмови від надмірної жестикуляції, незловживання однією і тією самою групою жестів, і особливо слід позбутися жестів-паразитів: потирання долонь, хрупотіння пальцями, покручування гудзика, почухування перенісся, прикривання рота долонею та ін. Учителеві важливо віднайти найбільш точні, педагогічно- доцільні мімічні та пантомімічні, рухові засоби для передачі таких вимог: „сідайте”, „увага”, „тихо”, „йди сюди” тощо. З цією метою можна відвідати уроки своїх колег і постежити за їхніми жестами та мімікою. Слід подумки переказати словами кожний жест і вираз обличчя свого колеги, а вдома перед дзеркалом спробувати відтворити педагогічно- доцільні жести. Для розвитку міміки і пантоміміки В. А. Кан-Калік радить проводити заняття вдома перед дзеркалом, відтворюючи по кілька разів радість, гнів, сміх, іронію, здивування, хвилювання, обурення тощо. Це сприяє віднайденню педагогічно-доцільних форм передачі цих почуттів у різних комунікативних ситуаціях [2, с.191].

Педагогічна майстерність і педагогічна культура спілкування невіддільні від поняття „педагогічної інтуїції”, ідея якої висунута видатним педагогом і психологом П. П. Блонським. Уміння спілкуватися, засноване на інтуїції, передбачає врахування педагогом особливостей співрозмовника. Аби вести бесіду конструктивно, учитель повинен відчувати свого співбесідника, „бачити” внутрішнім зором те, що говорить інший, і залежно від цього перебудовувати спілкування, змінювати комунікативний стиль, який, проте, має залишатися завжди, скрізь і з усіма демократичним, діалоговим. У жодному разі не слід промовляти зарозуміло, безапеляційно чи нудно, неемоційно; не варто також підлаштовуватися під дитину чи ставитися до неї зверхньо. Треба поважати в ній особистість, яка розвивається. Приміром, у разі неприйнятної поведінки вихованця вчитель повинен будувати діалог з ним за таким сценарієм: засуджувати тільки поганий вчинок дитини, але не її особистість.

Учитель з розвинутою культурою спілкування дбає про постійне професійне й особистісне вдосконалення, запровадження сучасних технологій навчання і виховання. Він перебуває в постійному пошуку нових форм навчального і виховного процесів.

Культура спілкування визначає шанобливе і доброзичливе ставлення вчителя і учня один до одного, закладає основи взаємин співпраці і взаємодопомоги. Розв’язання проблем педагогічного спілкування, пов’язаних із підвищенням його культури, можливе лише в умовах додержання принципу спілкування вчителя „від учня”, що дає змогу точніше відображати його особистість, враховувати його потреби та комунікативні можливості.

Засвоєння вчителем розглянутих принципів і засобів міжособистісної взаємодії, творче застосування їх у педагогічній діяльності є запорукою практичної дієвості його фахової підготовки, свідченням культури педагогічного спілкування, яка вимагає гармонійного поєднання суто навчальних засобів і виховних та комунікативних зусиль педагога щодо свого вихованця.

Джерельні приписи

1. Андреева Т. М. Социальная психология. – М., 1996.
2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. – К., 2004.
4. Буяльський Б. А. Поезія усного слова. – К., 1990.
5. Куницина В. Н., Казаринова Н. В., Погольша В. М. Межличностное общение. – М., 2003.
6. Леонтьев А. А. Педагогическое общение. – М., 1979.
7. Роджерс Х. Взгляд на психотерапию. Становление человека. – М., 1993.
8. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину // Вибр. твори: У 5 т. – К.: Рад. школа, 1976. – Т. 2. – С.149-157.
9. Берн Е. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. – М., 1988.
10. Мудрик А. В. Общение как фактор воспитания школьников. – М., 1984. – С.18, 32-33.

УДК 371. 322 – 057. 87

Старенька О.О. – магістрантка
 спец. „Культурологія” РДГУ
 н.к. – канд. пед. наук,
 проф. Виткалов В. Г.

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ)

Ніколи ще в історії людства протиріччя між духовністю і бездуховністю, культурою і антикультурою не досягали такої гостроти, як в наш час. З одного боку простежується гігантський злет технологій цивілізації, а з іншого-духовне зубожіння суспільства, яке не сприяє формуванню здорової духовності культури, гуманістичних, ціннісних орієнтацій студентської молоді. Разом із тим, спостерігається ізоморфність переконань, ідеалів, світоглядних позицій, виникає загроза зникнення моральних, гуманістичних вартостей; викликає занепокоєння

активізація неорелігійних організацій, які намагаються залучити до себе молодь; знижується інтерес до класичної літератури та музики; зростає криміногенна ситуація, рівень злочинності, гостро постає проблема наркоманії, токсикоманії тощо [3, с.12]

Тому проблема культурного розвитку молоді, формування її духовності є однією з найактуальніших в наш час. Адже культура – це певний рівень розвитку суспільства, який характеризує форми людських взаємин, саму людину як суспільний суб'єкт діяльності. У її основі – духовне начало, саме тому культура виступає джерелом морального становлення, виховання молоді.

Поняття духовна культура ототожнюється з духовністю, яка в різних галузях трактується по-різному. Наприклад, у психології під духовністю розуміють специфічно людську рису. Виявляється вона у багатстві духовного світу особи, в ерудиції, розвинутих інтелектуальних й емоційних заходах, моральності.

У філософії поняття „духовне”, „духовність” завжди мали фундаментальне значення, і відіграють визначну роль у вирішенні важливих проблем, зокрема таких, як людина, її місце та призначення у світі, зміст її буття, культура, суспільне життя тощо [6, с.153]. Тоді як у релігієзнавстві духовність – це якісна характеристика свідомості людини, її вчинки життя. Існують й ще сотні визначень поняття „духовність”. Але загалом, під духовністю розуміємо внутрішній світ людини, її самосвідомість, яка спрямована на різні об'єкти, на будь-які явища зовнішнього та внутрішнього світу.

Тому одним із найважливіших завдань в нашому суспільстві є формування духовної культури молоді.

Джерелом формування духовної культури молоді значною мірою виступає вищий навчальний заклад, в якому найбільш активно відбувається процес залучення студентів до загальнолюдських моральних та естетичних цінностей. Тож з метою з'ясування сутності процесу формування цих якостей нами було проведено опитування студентів 5 курсу художньо – педагогічного факультету РДГУ, в якому взяли участь понад 164 особи, з яких 85 чоловічої статі.

Основними завданнями опитуваних було:

- з'ясувати, що розуміють під „духовністю” студенти, і в чому вона виявляється;
- розкрити вплив навчальних дисциплін на формування духовної культури студентів;
- визначити ставлення студентів до скарбниць культури.

Проаналізувавши відповіді, ми дійшли до таких результатів.

На запитання „Як ви розумієте поняття духовність?” понад 53, 6% опитаних пояснюють це як „внутрішній світ людини”; 20, 7% респондентів розуміють духовність, як „душевний спокій”; 11, 3% опитаних вважають, що це „реальність”; 9, 3% розглядають духовність „як вищі почуття”, лише 5, 1% не знають взагалі змісту цього поняття.

На запитання „У чому, на ваш погляд, виявляється духовність людини?”, 35,3% опитаних вважають, що це виявляється у добрих вчинках і намірах; 27,1% – у бажанні допомогти іншим; 30,9% – у доброзичливому ставленні до оточуючих; 16,7% – вважають сенс духовності у „знанні Божого слова”.

На запитання „Як ви підвищуєте рівень своєї духовності?”, 25,7% опитаних нами студентів відповіли, що за допомогою радіо і телепередач; 23,4% вважають, що їм допомагає у цьому відвідування закладів культури і мистецтва; 21% опитаних – відвідуванням релігійних установ; для 15,6% це стає можливим через знайомство з релігійною літературою; 15,3% – за допомогою спілкування з друзями.

На запитання „Які з навчальних дисциплін найбільше впливають на формування вашої духовної культури”, студенти виділяють такі: філософія і релігієзнавство, українська та зарубіжна культура, етика і естетика. Завдяки дисциплінам „Філософія” і „Релігієзнавство” вони ознайомилися з філософськими поняттями і теоріями, розкрили суть понять „добра” і „зла”. Під час вивчення „Української та зарубіжної культури” вивчили кращі зразки як світової, так і вітчизняної культури. З курсів „Етика” і „Естетика” ознайомилися і розкрили духовні цінності людства.

На запитання „Що, на вашу думку, є найважливішим критерієм вищої школи?”, 20,3% опитаних нами вважають набуті знання; 19,7% – уміння та навички; 43,7% – прагнення до постійного вдосконалення; 16,3% – вироблення активної життєвої позиції.

Формування духовної культури молоді здійснюється також шляхом організації виховної роботи у групах, у час, вільний від занять. Це – постановка різних вистав, організація тематичних вечорів, випуск періодичних видань у межах університету, зустріч із духовно багатими людьми. Важливе місце займає також і відвідування закладів культури.

Даним дослідженням встановлено, що інтенсивність відвідування студентами закладів культури характеризується нерівномірністю у ставленні до них. Так, якщо останнім часом найінтенсивніше відвідувалися концертні зали (16, 2%), то органу залу відвідали тільки 15, 1% опитаних. Активність відвідування музеїв та бібліотек виявилася ще меншою: виставкові зали впродовж року оглянули 6%, а бібліотеки – 7% опитаних. Вивчення мотивів відвідування закладів культури показало, що для більшості з них нерегулярність відвідування закладів культури пов'язана з відсутністю вільного часу (48, 9%); дорожнечою квитків (25, 5%); труднощами у придбанні квитків (10, 5%); а також через незадоволеність їх запитів (15, 7%) під час перегляду тієї культурної продукції, що експонується.

Отже, можна зробити висновок, що проблема формування духовної культури студентів є досить актуальною в наш час. І вища школа виступає одним із джерел формування цієї культури. Належний розвиток особистості студента під час навчання можливий за умов загального спрямування навчального процесу до мети формування фахівців з високим рівнем як професійної, так і особистої культури.

Джерельні приписи

1. Ганюков Б., Бондар Т. Дозвілля, культурні запити і потреби української молоді // Демократична Україна. -2001. –

15 липня.

2. Левкова С.И. Молодежная культура. – М.: Вузовская книга, 2000. – 360 с.
3. Олексіівна А. А. Формуємо підвалини духовності // Початковий час. – 2005.
4. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. – К.: Вища школа. – 1982.
5. Сергеева В. Ф. Виховання студентів під час навчальної діяльності // Виховна робота в сучасному ВНЗ освіти. – Луцьк, 2000. – С.35-40.
6. Філософський словник / За ред. В. І. Шинкарука. – К.: УРЕ. – 1986.

УДК 282(371)

Шеретюк Р.М. – канд. істор. наук,
зав. кафедри мистецтвознавства та
культурології РІС КСУ

РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ

1.	Гідність людини	116 осіб	85,3%
2.	Свобода	103 осіб	76,5%
3.	Справедливість	100 осіб	73,5%
4.	Споконвічність	95 осіб	69,8%
5.	Спокоєння	83 осіб	61,9%
6.	Справедливість	82 осіб	60,8%
7.	Спокоєння	49 осіб	36,3%
8.	Свобода	43 осіб	31,9%
9.	Справедливість	18 осіб	13,3%
10.	Спокоєння	17 осіб	12,5%

Проблема розглядається як одна з найактуальніших не тільки в Україні, а й у всьому світі. Процеси, які відбуваються в Україні, є процесом орієнтування української системи цінностей. У руслі цих процесів є і моральні цінності української культури. Ставлення до релігії – це відображення політичного режиму, а також особистості того, хто переймався цим питанням. Та, попри будь-які обставини, релігія як суспільне явище виявилася життєздатною і в різних своїх формах існує у всіх країнах світу. Нині в Україні, у процесі трансформаційних змін у суспільстві, релігія переживає певний ренесанс [7, с.114]. Тому на сучасному етапі розвитку суспільства зростає потреба у дослідженнях, що дають змогу визначити місце релігії в житті людини.

Для молоді є однією з найважливіших духовно-культурних цінностей, духовних, моральних цінностей суспільного розвитку. Релігія є одним з факторів релігійних, духовних цінностей, як європейської, так і української.

У сучасній вітчизняній науці проблему ставлення людей до релігії, її місця у житті особи та суспільства вивчали такі дослідники, як зокрема А. Колодний [5], Б. Лобовик, П. Яроцький [9], Л. Суютінова [7], Л. Гридковець [3], Б. Гудзяк [4], С. Головащенко та ін. Вартісним підґрунтям для сучасних теоретичних наукових розробок з цієї проблеми стали результати загальнонаціонального соціологічного опитування громадян України, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова [1], та дослідження викладачів Запорізького малого багатoproфесійного університету.

Мета дослідження – визначити ступінь впливу релігійних цінностей на формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді. Для цього було опитано 136 студентів РІС КСУ у жовтні 2006 року. Результати дослідження наведено в таблиці 1.

1.	Гідність людини	136 осіб	100%
2.	Свобода	119 осіб	87,5%
3.	Справедливість	100 осіб	73,5%
4.	Споконвічність	96 осіб	70,5%
5.	Спокоєння	92 осіб	67,6%
6.	Справедливість	87 осіб	64%
7.	Спокоєння	83 осіб	60,3%
8.	Свобода	80 осіб	58,8%
9.	Справедливість	74 осіб	54,4%
10.	Спокоєння	71 осіб	51,5%
11.	Справедливість	63 осіб	46,3%
12.	Спокоєння	49 осіб	36%
13.	Справедливість	35 осіб	25,7%
14.	Спокоєння	4 осіб	2,9%
15.	Свобода	2 особи	1,5%

Мета дослідження – визначити ступінь впливу релігійних цінностей на формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді. Для цього було опитано 136 студентів РІС КСУ у жовтні 2006 року. Результати дослідження наведено в таблиці 1.

Мета дослідження – визначити ступінь впливу релігійних цінностей на формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді. Для цього було опитано 136 осіб в жовтні 2006 року. Результати дослідження наведено в таблиці 1.

Мета дослідження – визначити ступінь впливу релігійних цінностей на формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді. Для цього було опитано 136 осіб в жовтні 2006 року. Результати дослідження наведено в таблиці 1.

Мета дослідження – визначити ступінь впливу релігійних цінностей на формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді. Для цього було опитано 136 осіб в жовтні 2006 року. Результати дослідження наведено в таблиці 1.

Які з наведених якостей є найбільш важливими?

Таблиця 1

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА	3
<i>Виткалов В.Г., Граб О.В.</i> МОЛОДЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ І ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТЯ”	4
РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИ КУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Шевчук М.В.</i> УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ: ДОСВІД ДЛЯ МОЛОДОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	7
<i>Корольчук О. І.</i> МОРАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	9
<i>Возна Т.О.</i> ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ МОЛОДІ.....	10
<i>Кутузова Г.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Перець О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	15
<i>Терновенко Д.С.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ (на прикладі студентської молоді ЛНПУ ім. Т.Шевченка).....	18
<i>Потапчук Т.В.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УСТАНОВОК СТАРШОКЛАСНИКІВ	21
<i>Пузиченко Т.</i> ГУРТКИ, ТВОРЧІ ОБ’ЄДНАННЯ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	23
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ.....	30
<i>Семенович О.Л.</i> ІСТОРІОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНИ.....	33
<i>Шевчук О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”	37
РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	
<i>Шевчук К.С.</i> ЕТИЧНИЙ ВИМІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	39
<i>Виткалов С.В.</i> МОЛОДЬ У КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (регіональний аспект)	44
<i>Кузьмук О.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	46
<i>М’якота І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ.....	48
<i>Шуба А.І.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РІВНЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
<i>Кучина Н.І.</i> СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАВНИЦТВА В УКРАЇНІ	54
<i>Швая Д.В.</i> ПРОБЛЕМА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58
<i>Війтович Г. В.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	

СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	60
<i>Гумен Ю.В.</i> ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ І СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ	62
<i>Марчук Ю. М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА ФІЛЬТРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	64
<i>Кравченко Т.В.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.....	67
<i>Вакульчук М.В.</i> МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	69
<i>Старенька О.О.</i> ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ).....	73
<i>Шеретюк Р.М.</i> РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	74
<i>Куліда К.М.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	76
<i>Пшебільська Л.Г.</i> ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНАХ СТРУКТУРИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	78
<i>Хоменко О. В.</i> ЗАПИТИ І ПОТРЕБИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (на матеріалах РІС КСУ)	80
<i>Савич К.</i> СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	82
<i>Карпович К.П.</i> САКРАЛЬНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	84
<i>Загаєвська О.</i> ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	86
<i>Ковальчук Л.М.</i> ХРИСТІЯНСЬКА МОРАЛЬ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ТА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	89
<i>Миркевич О.В.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ.....	91
<i>Кузіч Р.С.</i> МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ.....	93
<i>Гончаров А.О.</i> УПА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	96
<i>Перебийнос С.І.</i> КОМУНІКАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗНАЙОМСТВА (на матеріалах РІС КСУ)	98
<i>Заладовська О. В.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ.....	100
<i>Бондарчук А.Я.</i> ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН.....	102
<i>Заладовська О.В.</i> ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА СІМ'Ї: СОЦІАЛЬНО-Педагогічний АСПЕКТ.....	104
<i>Коберська Т.М.</i> САМОРОЗВИТОК І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ.....	106
<i>Левенець М., Старенька О.</i> ЛІДЕРСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	108
<i>Чаус Ю.А.</i> ОБРАЗ РЕЛІГІЙНОСТІ В СТУДЕНТСЬКІЙ СУБКУЛЬТУРІ.....	111

РОЗДІЛ III. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

<i>Деркач М.В.</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ СЕМІОТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ	113
<i>Гнатюк В.</i> ОБРАЗ РЕЦИПІЕНТА ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ (на матеріалі класицизму і бароко).....	115
<i>Кошова І. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ БАРОКО У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	118
<i>Макотера А.В.</i> РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ НА ПРИКЛАДІ РОЗГЛЯДУ ПОРТРЕТНОГО ЖИВОПИСУ УКРАЇНИ ХVІІІ-ХІХ ст.....	120
<i>Бєдакова С.В.</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАЗЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ.....	123
<i>Бєлова О. С.</i> НЕОБАРОКО В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ 1920-х рр.....	126
<i>Бєлова О. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: УРОКИ ІСТОРІЇ (на прикладі діяльності українського театру Л. Курбаса).....	128
<i>Шепелева І.А.</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ В ПОШУКУ ДУХОВНОЇ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	131
<i>Парфенюк В.І.</i> ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ Й ПАТРІОТИЗМУ МОЛОДІ (на прикладі історичного роману Р.Іваничука „Мальви”).....	137
<i>Купець Л.М.</i> ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ.....	140
<i>Дацик М.В., Левенець М.В.</i> МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ: ДО ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	143
<i>Шемуровська О., Черуха А.А.</i> ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	146
<i>Федоришин М.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ КОЛЯДНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ФЕСТИВАЛІВ, СВЯТ ТА КОНКУРСІВ НА ВОЛИНІ. 149	
<i>Радковська Л.М.</i> ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНА ТА ВИХОВНА РОЛЬ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ.....	151
<i>Соловійов В.А.</i> ПСИХОЛОГО-ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	154
<i>Довбенчук О.І.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА КРАСЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ	157
<i>Глухенький М.Ф.</i> ВИВЧЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ЗВ’ЯЗКІВ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- ІМПРЕСІОНІСТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО–МИСТЕЦЬКИХ ПРОЦЕСІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	159
<i>Власюк Г.І.</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ ЗАМКОВИХ КОМПЛЕКСІВ У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНИ.....	161
<i>Глушук О.Г.</i> АМАТОРСТВО ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	165
<i>Швець Л.В.</i> ТРАДИЦІЇ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	167
<i>Помогалова К.В., Аксьонова І.О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ (на прикладі Студентського Центру моди Брянківського технолого-економічного технікуму Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка).....	170
<i>Крайлюк Л.В.</i> ТВОРЧА СПАДЩИНА НІЛА ХАСЕВИЧА У СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету*

Випуск 5

Наукове редагування – *проф. Виткалов В.Г.*
Комп’ютерна верстка та макет – *Кравчук В.Ю.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор – *Парфенюк В.І.*
Відповідальна за випуск – *Виткалов В.Г.*

Здано до набору 10.12.2005. Підписано до друку 20.02.2006.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 21. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології:
Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і
перспективи культурної інтеграції людства у ХХІ століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

**ББК 71.0
УДК 168.522**